

Tõe Sõnumid

9. aastakäik.

Tallinnas, 1925.

Nr. 8.

Inimkonna pahed ja ainjam abinõu

Igal haigusel, mis inimkonda waewab, on teatud põhjus ja wastuabinõu.

Nädal nädalalt fertib ifka rohkem näitusi efiplaanile, et kogu maailm on tõepoolest haaratud enneolemata pahede ja kuritegevuse lainest. Ujafirjandus, paljude komiteede

enesetapmiist lorida saadetud, teega 23% rohkem eelmiseit aastast.

Mõtelge selle inimolewuste sõjawäe peale, kes teostawad selle hirmsa kuriteo, wõttes



Piibel — ainjam õige walguse näitaja ja rahutee juht keset waimilises pimeduses ümbereksijat rahwamerd.

ja organisatsioonide aruanded, — kõik on ühel arwamisel, et kuritegevus ruttu lewib. See ei ole mitte üksnes tõsi meie suur-linnades, waid samuti õige ka vähemate linnade, alewikkude ja külade kohta.

Siljuti teatas meile Elupeaste Liit, et ainult Ameerikas mõõdunud aastal 20.000

omaenda elu, paljud nendest üsna tühiste põhjuste pärast! Misuguse põhjuste pärast kaotawad väga paljud meie kaaskodanikest oma eluwäärtuse kõige tema tähtsuse ja wõimalustega.

Wäljapaistwasti juristidest ja riigimeestest koosnew komitee awaldas hiljuti Washing-

tonis enda uurimistagajärgi Ameerikas fordasaadetud kuritegude üle. Nende aruanne algab nii: „Kuritegewus Ameerikas on kohutawalt kaswanud ja kui teda ei peatata, siis wiib ta rahwa anarhiale.“ Edasi teatawad nemad, et kuritegude arv kaswawat kohutawalt kõigis maailmaosades.

Möödunud aastal teostati wiies kõige suuremaist Ameerika linnadest ametiwõimude aruannete järele peaaegu tuhat wiisfada mõrtsukatööd. Kuid ainult $\frac{1}{10}$ mõrtsukatetest sattusid kohtuwõimude kätte. Uus aasta algas hirmäratawate teadetega igasugusti julgete kuritegude üle.

See on mõjutanud teatud kodanlisi ühinguid tegema ettepanekut, et vähemalt kaksteistkümmend meest tuleks wälja walida igast rühmast, kes peaksid saama sõjariistadega warustatud ja wäljaõpetatud teenistuse jaoks maha suruma kuritegude paisuwat wõolu. See muudaks New-Yorgi relwastatud laagriks. Kõik see näitab ilmeksimatult, et maailm on haaratud hirmsast „kuritegude wõolust,“ hoolimata asjaolust, et paljud usulised juhid, kes, fulgudes enda silmad tööolude eest, weel jutlustawad, et maailm paremaks saawat. Meil on tõsine nuhtlus ja meie aeg wajab hoolsat ja südantläbiotsiwat analüüsi, et wõiksime leida,

Kuritegewuse loine põhjus

Waadeldes asja sellest küljest, leiame hulga mitmesuguseid lahlarwamisi. Liiga suurt rõhku pannakse tihti ühe mõtte peale, mis sugune esineb sageli kaasmõju awaldata põhjusena kuid mitte lähtekohana. Meie katsume koondada neid üksteisest erinewaid arwamisi, esitades seda, mis meie waate järele näib maailma rohkearwuliste kuritegude päris põhjalusena.

Lühedalt wõib põhjuseid liigitada „materjaalseteks“ ja „waimlisteks“. Kirjanik loeb materjaalseid põhjuseid harilikult põhjapanewaitks. Neid wõib märkida nii: esiteks maailmasõja tulemused. See tähendab, et kombelise ja rahanduslise tasapinna mahamurdmise tagajärjel maailmasõja jooksul oleks oodata kuritegewuse ja kurjategijate wäljaarenemist suuremal määral. Teiseks, majandusline heitlus rikaste ja waeste wahel. See wõitlus on põlema süüdanud leegi, mis sugune laastab kohutawalt, liigitades inimkonna kahte klassi — rikasteks ja waesteks — ja kuhjades waenu, millise lõppu keegi ei wõi ette näha. Kolmandaks, pahade kommete, harjumuste ja praeguse elupinewuse tagajärjed. Wiiskümmend bil-

joni paberosi — walgemehe puusärgi naelad — mida iga aasta Ameerikas tarwitatakse, lööwad kindlasti ümber wäga paljude inimeste kehalise ja waimlise tasakaalu. Neljandaks, degeneeriwad ja debaseeriwad (komblust rikkuwad) näidendid finod ja uudisjutud, mis sugused kujundawad meie aja kriminaalkülje, nii et noorsugu wõib näha „kuidas seda kõik tehakse“ ja õppida, kui kerge on peajeda karistusest peale „umb-rohu külwamist“, wiitwad nii mõnegi poisi ja tütarlapse kuritegewuslikku allilma. Wiitendaks, loidus kriminaal kohtutes Ameerikas ja mujal. Kuulsad juristid ja seadusemehed on awalikult seletanud, et see asjaku üksinda on üks eriti suurlinnades kaswawa kuritegewuse suurtest põhjustest.

Chicagos saadeti korda ametliste aruannete järele 1920 aastal 340 tapmist, kuid kohtude poolt mõisteti süüdi ainult 44 mõrtsukat. Üle terve Ameerika on kohtunikud naismõrtsukad süütuks mõistnud, olgugi, et süüdistute kuriteod päewaselgeteks osutusid. Sedasama sünnib ka teistel maadel. Kui oletada, et puudub seaduse karm käsi, siis on tuhanded ja jälle tuhanded walmis teostama kõige julgemaid kuritegusid enda kaasinimeste wastu. Prohwet Jesaja sõnad leiawad kurwa tõdenemise meie aja suurlinnades: „Ja kohus on tagasi aetud, ja digus seisab kaugel; sest tõde komistab uulitsa peal, ja mis otsekohene asi on, see ei wõi edasi minna. Ja tõde on saanud asjaks, mis waja on, ja kes kurjast lahku, see annab ennast riisuda, ja Jehowa näeb, ja se on paha ta meelest, et ei ole kohut.“ Jes. 59, 14. 15.

Waimlised põhjused

Waimliste põhjuste all arwame meie waimliste jõudude häwitust maailmas. Mees- ja naisolewused ei tõuse kunagi kõrgemale enda filosoofilise elu tasapinnast. On mõninga arusaamine heast ja kurjast jäänud segaseks ja ta kobab käfikaudu udus, siis lasseb ta mõne aja pärast end ärawõita ekstitusest, asudes kurjuse poolele. Kui kõrwaldada tagasihoidwat wõimu, mis tuleb usuga isiklikku, kõike nägewasse Jumalasse, siis saawad inimesed warsti seaduseks iseendale. Sellepärast on paganlus wiinud inimkonna elajaliku tasapinna hirmsasse kuristikku. „Seepärast, et nemad Jumalat tundes, teda mitte ep ole kui Jumalat austanud ega tänanud; waid on ise oma mõtlemistes tühiiseks saanud, ja nende mõistmata süda on pimedaks läinud“.

Ühe inimpõlwe festwusel on ewolutioon, kõrgem kriitika ja teised poolkristlikud poolpaganlikud õpetused õnnestanud inimeste usku isiklikku, loowasse Jumalasse ja tema sõna autoriteeti. Ilmudes lamaste-riidis, on nemad saawutanud üllatawaid ja hirmsaid tagajärgi.

Kui kristlikkude maade tsivilisatsiooni ajalool on mingisugune õppetükk meie jaoks, siis peab iga lainelt mõtleja tõendama, et see õppetükk on, et kuhu iganes piibliõpetused omas puhtuses tunginud, seal on ebausku ahelad maha raputatud ja rahwad on tõusnud ilka kõrgemale ja kõrgemale enda tsivilisatsioonis, nagu seda igal pool tähelepandud.

Wäga paljud meie kaswatajajist, kirjanikest filosoofilisel alal ja isegi jutlustajajist on püüdnud möödunud 25 wõi 35 aasta festwusel tühistada piibli jumaliku sisen-
dust, heites halba warju Jumala seaduste peale. Rahwaõpetajad on kõnelenud kõige wiimastest leidudest, poliitikast, päewasündmustest, waikides meelega Siinai mäelt müristawa healega antud käskudest, et rahwas ei kuuleks, meelt ei parandaks ja ära ei peaseks. Jumala seadus on meelega kõrwaldatud igas elukäigus. Kuna jutlustajad on toitnud rahwast piima- ja weeõpetusega „Jumala isalikkusest ja inimeste wendlusest“, on Jumala käskud põrmu tallatud. Ja mis on tagajärg? — Otse mida mõistus mõjutab meid ootama — inimõu kombeline langemine, kuritegude kasw, hoolimatus Jumala ja inimeste suhtes, hullumeelsete asutuste ja wangikodade täitumine. Selles,

usume meie, on leida kuritegewuse ja korralageduse kaswu peapõhjult kõigis mais praegusel ajal.

Wastuabinõu

Kui kasse ümberlütata Jumala ülemwalitjust on korralageduse põhjuseks, siis tuleb leida wastuabinõu tagasiminekuks Jehoowa seaduse ja ülemwalitjuse juure. Kui inimesed austawad Jumalat, siis austawad nemad iseendid. Kui jutlustajad, kaswatajad ja reformeerijad tarwitaksid enda meeli ja häält Jumala käskude kaitseks, siis tuntaks warsti igalpool reaktsiooni hea poole. Kui usulise mõtte juhid näitaksid kõuehealel ja taewalikust tulest leegitsewal sulel, Jumala õigust ja seda mis saab olema pööramatute patuste saatus, siis pööraksid inimesed enda kuritegudest ja kurjajist mõtetest.

Sedalaadi jutlused, ühendatud Jumala armastusega katsuda peasta inimesi hukatusest, mõjutaksidki inimesi meelesparandusele Jeesuse, Pauluse, Luteruse, Kalwiini, Wesley, Moody ja sadade teiste Jumala õiguse kuulutajate ajal. Meie wajame niisuguseid jutluseid jälle rõhkem kui midagi muud maailmas. Iga kristlase kohus on nüüd paluda piisnwa hoole ja tõsidusega, et Jumal ärataks uuesti mehi niisuguse kuulutusega. Teg on hiline. Armuuks wõib saada warsti sulutud. Wõitlus tõttab otša poole ja meie peame ruttama, et jisse astuda, kuna weel päew festab.

E. L. Carden.

Suurim patt maailmas

Mitmeti räägiti selle üle, mis wõiks olla suurim patt maailmas. Ühed nimetawad seda, teised teist suurima patuna. Inimiste waadetest ei ole aga niisuguse küsimuse juures mingisugust tähtsust. Kas awaldab aga Jumal omas pühas sõnas mida ta kõige suuremaks patuks loeb? Ja, seda teeb ta sagedasti arusaadawalt.

Oli aeg, kus, Jehowa nägi, et inimeste kurjus suur oli maa peal ja kõik nende südame mõtete mõtlemised üsna kurjad iga päew.“ 1. Moos. 6, 5. Et see pahe üldine oli, otsustas Jumal maad häwitada. Sellepärast tuli weeuputus. Sellest näeme, et Jumala kannatus oli oma piirini jõudnud. Mis oli see suur pahe, mis teda mõjutas

kõiki häwitama? Kas oli see üks iseäralik patt wõi kõikugu kurjuse üldine lahtipuhkemine?

Uues Testamendis on meil üks kirjakoht, mis seda küsimust täielikult selgitab. Jeesus oli oma jüngritega oma tagasitulekust maa peale ja maailma lõpuft rääkinud. Tema ütles:

„Aga nõnda kui Noa päewad olid, nõnda peab ka inimese Poja tulemine olema. Sest nõnda kui nemad olid päwil enne weeuputust: nemad sõid ja jõid, wõtsid naise ja läksid mehele sest päewast saadik, kui noa laewa läks; ja nemad ei pannud seda tähele, kuni weeuputus tuli ja wõttis nad kõik ära; nõnda peab ka inimese Poja tulemine olema.“ Matt. 24, 37—39.

Siin tõmbas Õnnistegija ajaloolise roo-
basjoone. Tihti on öeldud: Alalugu kordub
ja see tõdeneb siin. Inimpõlv, kes otse wee-
uputuse eel elas, märkis end jumalakart-
matuse läbi, ja selle tõttu hävitati ta. Otse
Kristuse tagajärel eel elaw inimpõlv
saab olema samasugune.

Mis oli see patt?

Mis oli tol ajal see suur patt, mis sulus
armuusse? Kas oli see söömine? Ei, sest söö-
mine on tarvilik elu alalhoidmiseks. Söö-
mine? Koguni mitte. Need on toimingud,
mida tuleb teostada, kui peab alalhoidma
elu. Ka ei olnud abiellumine mõni suur patt,
sest abielu sai Jumala enese poolt sisse seatud.
Nende asjade juures ei ole midagi jõledat.
Miks peeti siis seda inimpõlwe nii jumala-
kartmatuks. „Wiis sõna ülemaltähendatud
firja kohas selgitawad terwe asjaolu. „Ne-
mad ei pannud seda tähele.“ Siin on see
suur patt, mis tolle maailma surma piltseeris.

See ei olnud teadmatuse Noa päiwil, mis
oli Jumalale wastu meelne. Noa jutlustas
nendele inimestele 120 aastat. Üks aasta
teise järele kujundas määratu laew mis oli
pikamisi walmis saamas, tumma tunnista-
jat pealtwaatajaille. Nemad kuulsid kuulutust
tulewast weeuputusest, ja neile näidati pääse-
teed; aga nemad ei tahtnud sellest midagi
teada.

Apostel Peetrus teeb seda weel selge-
maks: „Ja seda peate teie kõige esite teadma,
et wiimasel päiwil tulewad pillkajad, kes oma
eneste himude järele elawad, ja ütlewad:
Kus on tema tulemise tõotus? Sest sest ajast,
kui wanemad magama läinud, jääb kõik
nõnda, kui looma algusest on olnud.“
2. Peetr. 3, 3. 4.

Meeleldi teadmatuses

Järgmised salmid paljastawad meile ter-
we saladuse: „Aga meeleldi ei taha nemad
teada (Saksak. tõlge), et taewad wanasti ol-
nud, ja maa weest ja wee sees ühes seis-
nud. Jumala sõna läbi; sellepärast on maa-
ilm, mis siis oli, weega ära uputatud ja
hukka läinud. Aga taewad ja maa, mis nüüd
on seefama sõna löbi tallele pandud ja hoi-
takse neid tule tarwis kohtu ja jumalakart-
matute inimeste hukatuse päewani.“ Sal-
mid 5—7.

Meeleldi teadmatuses olla wõi ignoree-
rida tõdeolu on suurim patt Jumala silmis.
Mida wõib Jumal weel enam teha, kui ta
ühe kuulutuse maailmale saadab ja inimesed,
selle asemel, et seda tähele panna ja uskuda,

oma südame sinni suluwad? Siis ei ole
mingit teist ligindamisteed olemas.

Wõetagu ette ühel õhtul jalutuskäik
läbi mõne linna toredamate tänavate. Maju
afub mõlemal pool. Mõni ülestõmmatud
eesriie wõimaldab wahete wahel üht pillu
tubadesse. Wõib olla on isa ühes toas laste
poolt ümbritsetud. Maailma silmis on ta
awameelne äriees. kes armastab oma
naist ja omi lapsi, tasub omad wõlad ja on
nähtawasti hea kodanik. Tema ei warasta,
ka ei ole ta ühegi elu wõtnud. Kas ei wõi
temal ühe koha saamiseks taewariigis lootust
olla?

Wiimase inimsoo jõledusest on niipalju
kuuldud ja loetud, et lehib arwamine, et ta
kõlbmatuist inimestest, mõrtsukaid ja waras-
test koosneb. Tõepoolest on olemas palju
kõwaks läinud kurjategijaid, kes millegi eest
tagasi ei kohku ja Jumala ning inimeste
seadusi põlgawad. Enam jagu inimesi ei
ole siiski niisugused. Aga see lugupidamis-
riie. millisega end tsiwilisatsioon katab, on
tema suurim hädaoht. Suurem hull inimesi
arwawad, et nende lugupidamine ja selts-
fondlised kumbed neid kohtus peastawad.
Siiski on rohkem lootust mõne kurjategija
kui niisuguste inimeste jaoks. Kurjategija
teab, et ta on Jumala käsust üle astunud
ja et, kui ta tahab lunastatud saada üks
jõud väljaspoolt tema südame peab ümber-
muutma. Teised aga mõtlewad, et nemad
wõiwad end ise lunastada end heategude
läbi. Nemad ei tarwita Lunastajat ja loo-
dawad omaenda jõupingutuste, omaenda
õiguse peale, otsekui hindulane, kes end asetab
paljude naelttega warustatud lauale, mõel-
des sel wiisil jumalate ees poolehoidu tee-
nida.

Teadmatuses loomise üle

Mida warjab endas see järeloomatud
teadmatuse, mis sugune wiimil päiwil walit-
semas? „Aga meeleldi ei taha nemad teada,
et taewad wanasti olnud ja maa wee sees
ühes seisnud Jumala sõna läbi.“ Mis-
sugune imelik ettekuulutus see on! 1900
aasta eest ilmutati apostel Peetrusele, et
inimesed wiimil päiwil salgawad maailma
loomist Jumala poolt. Kui wähesed leidub
tänapäew, kes arenemisõpetust ei usu! Kõik
selle pooldajad salgawad Jumala loomat
wõimu ja tahawad siiski kohtupäewal seisma
jääda. Milline rumalus!

Edasi on nemad ka meeleldi teadmatud
weeuputuse suhtes, nagu Peetrus ütleb.
Salgades weeuputust Jumala nuhtlusena,

Julgewad nemad ka maailma lõpuliikku koh-
tupäewa salata. Aga see ei muuda Jumala
kawa waid otsustab oma enese saatuse.

Nagu Noa päiwil wiiafse ka tänapäew
kuulutus terwele maailmale — kuulutus
Kristuse tagasitulekust, kohtust ja maailma
lõpust. „Sedafama kuningriigi armuõpetust
peab kuulutatama kõiges maailmas tunnis-
tusels kõige rahwale ja siis wast tuleb ots.“

Matt. 24, 14. Nagu Noa päiwil ei panda ka täna
Jumala kuulutust tähele — meeleldi ei taha
nemad seda teada. Warsti, otsekui Noa
päiwil, hukuwad ja häwinewad miljonid
inimesed. Nemad „ei pannud tähele.“

Tahad sa, armas lugeja, lunastamise
asjas omaenda õiguse peale loota, wõi
oled walmis wastu wõtma Jumala plaani?

R. M. Adams.

Tee Jumala juure — kuidas seda leida?

Kus iganes inimesed omaenda hooleks
jäetud wõi jumaliku sõna tähelepanemata
jätanud, on nad sügawasti langenud. Palju
õpetlasi katsuwad meile tõestada, et inimene
oma algseisukorras ainult wähe loomast kõr-
gemal seisnud; siiski ei ulata see teadus
üllalt kaugele tagasi. Tema ei käsitä in-
imest, nagu see Looja käest wälja tuli, waid
wõtab endale eeskujuks inime, kes Jumala
sõnast ei hooli. Püha Kiri annab meile hoopis
teistsuguse kirjelduse esimete inimeste
üle, samuti ka nendest, kes Issanda teedel
on kõndinud. Genofi, Noa, Abraami, Isaaki
fui ka Jakobil elu näitab meile, et inimesed,
kes Jumalat kartsid, juba warasimil aegel
kainelt ja ausalt elasid. Kuidas aga oli lugu
inimestega, kes nende jumalakartlike in-
imestega üheaegselt elasid? Püha Kiri annab
meile lühikese kirjelduse nendest, kes elasid
Noa ajal. „Jehoowa nägi, et inimeste kur-
jus suur oli maa peal ja kõik nende südame
mõtete mõtlemised üsna kurjad iga päew.“
1. Moos. 6, 5.

Kolmanda Moosese raamatu 18. peatü-
kis kirjeldatakse meile Egiptuse ja Kanaani
elanikkude seisukorda Moosese ajal. Egiptus
oli tolleaja tsiwilifatsiooni kõrgustipul, ja
wäga tõenäoline on asjaolu, et see tsiwili-
fatsiooni ka teiste Palestiinas elawate rah-
waste peale mõju on awaldanud; siiski oli
nende kombeline kõlbmatus üldiselt tuntud.

Apostel Paulus näitab meile, kust see
tuleb, et inimene sellesse kombelisesse kõlb-
matusse wajub, kui ta Jumalast kõrwale
pöörab: „Sellepärast, et nemad Jumalat tun-
des, teda mitte ep ole kui Jumalat austan-
nid ega tänanud; waid on ise oma mõlle-
mistes tühisels saanud, ja nende mõistmata
jüda on pimedaks läinud. Kui nemad endid
arwasid targad olewat, on nemad jõledaks
saanud, ja on huffaminemata Jumala au-
kaduwa inime ja lindude ja neljajalgiste

ja roomajate kaju sarnatsels muutnud.“
Room. 1, 21—23. Sellele järgneb kõige hirm-
sama inimliku ebakombluse pilt, selle taga-
järjena, et tema iseenda hooleks jäetud. Sal-
mid 24—31.

Meie kõhus on Jumalat tunda

Kuna meie oleme langenud sugu ja Iss-
sanda teedest ja tundmistest kõrwale läinud,
siis on meie kõhus tema juure tagasi tulla
ja kaotatud tundmist tagasi saawutada. Ju-
malat tunda tähendab temaga isikliku läbi-
käimisesse astuda. Ühe näituse wõime wõtta
sellest, kuidas meie inimestega tutwuneme.
Mõnest suurest mehest, keda weel kunagi ei
ole kohtanud, wõime kuulnud olla palju
head, wõime lugeda tema elulugu jne. Sel
wiisil wõime temast palju teada saada ja
nii mõndagi teada; aga siiski ei wõi meie
ütelda, et teda tunneme. Alles peale isik-
liku kokkupuutumist ja läbikäimist temaga
saab see tõsiasjaks.

Nii wõime ka kuulnud olla ehk kuulda
Jumalast; et teda aga tõepoolest tunda
õppida, peame isiklisesse kokkupuutumisesse
temaga astuma, temaga isiklikult tutwunema.
Meie hinged peawad temaga ühendusesse
astuma ja temaga läbikäimist harjutama.

Jumalat tunda on Uue Seaduse tingi-
mine. „Sest nemad kõik peawad mind tunda,
niihästi nende pisikesed kui nende suured,
ülleb Jehoowa; sest ma tahan nende üle-
kohtu andeks anda ja ei taha mitte enam
nende patu peale mõelda.“ Jer. 31, 34;
Eebr. 8, 8—12. Et saawutada pattude andeks-
andmist on waja tutwuneda Jumalaga.
Pattude andeksandmises annab ta meile
selge tunnistuse, wõttes meilt ära süüitunde.
Jumalat tunda tähendab igawest elu. „Aga
see on igawene elu, et nemad tunnewad
sind, ainult tõsist Jumalat ja Jeesust Kris-
tust, keda sina oled läkitanud.“ Joan. 17, 3.

Selle isikliku Jumala tundmiseta ei ole mingit igawese elu lootust. Ja, tõepoolest on see kuritegu olla ümbruskonnas, kus Jumala sõna jutlustatakse ja siiski mitte tunda Jumalat. Kui Issand tuleb, walab ta oma wiha nende üle wälja, kes teda ei tunne. Tema tuleb tuleleegiga nende kätte maksma, „kes Jumalat ei tunne ja kes meie Issanda Jeesuse Kristuse armuõpetuse sõna ei kuule.“ 2. Tefs. 1, 8.

Jumala otsimine ja käsitandu katsumine tema järele.

Et Jumalat leida, peame teda otsima, tema järele igatsust tundma; teda ihaldama, enda waimulikud käed katsudes tema järele wälja sirutama; s. o. juhtima kogu enda tähepanu sellele, et temaga tutwuneda ja ühendusse astuda, sest meie oleme temast kaugemale läinud. Apostel Paulus wäljendab seda tõde: „Et nemad pidid Issandat otsima, kas nemad teda küll wõiksid otsegu kättega katsuda ja leida, ehk tema küll igastihest meie seast kaugel ep ole“. Ap. t. 17, 27. „Rõudke Jehowat, et teda wõib leida (sak-sak. tõlkes: otsige Issandat niikaua kui ta ligi on)“. Jef. 55,6.

Kes on pime ja ei wõi näha see, peab katsuma käsitandu. Pime tarwitab katsumise tunnet tee leidmiseks ja ümbrusega tutwunemiseks. On pimedaid mehi ja naisi ja isegi loomi, kelle tunne kõige kõrgema kraadini wäljaarenenud. Pimeda esimene mõte on hoolega kuulata ja siis katsuda käsitandu juhulisi lähedalolewaid asju.

Patune on pime ja ei tunne Jumalat. Et ta Jumalat näha ei wõi, peab ta teda teisel wiisil otsima. Jumal ei ole ühestki meie seast kaugel. Meie wõime teda enda waimlikkude tunnete abil katsuda. Meie wõime jumalat leida, weel enne kui meie waimulikud silmad täitsa awatud on. Meie wõime tarwitada niisuguseid waimlikke ja kombelisi wõimeid, nagu meie neid enda pimedas ja teadmatus seisukorras omame, et Issandat otsida. Kõige tähtsam kõigest on:

Meie peame olema tahtlikud Issandat otsima.

Kõik meie talitused, ja kogu meie elu juhitakse meie tahtest. Kõik, mida teeme ehk kõneleme, oleneb meie tahtest; temast oleneb meie mõtete teostamine. Meie kalduwused, meie otsused, ja kogu meie kombeline ülalpidamine on meie tahtest äraolenev. Waras warastab, mõrtsukas tapab ja jumalateotaja wannub, sest et ta seda ta-

hab. Ka meie usulises elus etendab meie tahtmine peaosja. Meie ei ole masinad, ega ka automaadid, waid wabad olewused, kes wõiwad walida, mida soowiwad.

Et leida Jumalat, peame olema tahtlikud tema teedel kõndima, kui neid oleme tunnud. Need wõiwad olla teisiti, nagu oleme neid endale ette kujutanud, aga otsekohene otsimine leiab warsti küllalt näitused, et tema õigel teel on, misugune teda Jumala juure wiib.

Meie sifemine waatluswõimine on üks waimlikkest wõimetest, misuguseid meie Jumala otsimisel tarwitame. Ka meie südametunnistuse läbi annab ta enesest tunnistust kui meie ainult tahtlikud ja walmis oleme, on pühal Waimul alati kindel nõu otsiwat südant aidata. Neile, kes on tahtlikud ja walmis sõna kuulma, on Issand kõige head tõotanud. Olesid juudid tahtlikud olnud Jeesuse juure tulema, siis olesid nad wõinud tunda teda ja ka Issa. „Teie ei tahtnud minu juure tulla, et teie elu saaksite“, oli raske süüdistus, mida Issand nende wastu tõstis. „Aga teie ei ole tahtnud“, kõlas Issanda walus kaebtus nende peale, teda ta oli tulnud peastma.

Õigemene samm, mida kahetsew patune Jeesuse juure tulemiseks peab astuma on tahtlikkus pattudest loobuda.

„Kes tahab, see wõtku eluwett ilma“ Jlm. 22, 17. Usklik peab oma tahtmist alati sellega, mida ta Jumala tahtmisena ära tunnud, kooskõlla wiima, kui tema ei taha olla hädaohus komistada. Kui meie oma enda tahte Jumala tahtele wastu seame, nüristub iga teine waimlik wõime ja meie saame kinniseks meie juures tegutsewa Jumala jõu tarwis. Meie tahte allahaitmine tema tahtele on kõige kindlam tee tagasi minna Issanda juure, kui oleme temast kõrwale pöörnud.

J. C. B.

* * *

„Kõige suurem tarkus hüüab suure healega uulitsa peal; turude peal annab ta oma healt kuulda... Aga et mina olen hüüdnud ja teie olete wastu tõrkunud, ma olen oma käe sirutanud, ja ükski ei pane seda tähele. Ja teie ei ole ühestki minu nõust hoolinud ega tahtnud mu noomimist mitte... Ei nemad wõtnud minu nõu ja laitsid kõik mu noomimist.

Seepärast peawad nemad oma wiiside kasu sööma ja oma nõupidamisest küll saama.“

Õp. s. 1, 20. 24. 30. 31.

Ujuõigus

Miljonid offiwad jüdamerahu ja ei leia jeda? Kuidas jeda saawutada?

Jumala ees maksma õigeksmõistmise küsimus on kõigil aeged olnud inimese südame tungiwalt lahendust nõudew keerdsõlm. Mitte üksnes ei igatse tuhanded ja miljonid kristlastest lunastamise järele patufoormast, mille all nii paljud kofku warisewad ja tee ääre lebama jääwad, waid alates kõige wanemast ajast on see süütunne awaldunud terwe inimpere südames. Et see nii on, jeda tunnistawad mitmesugused usufüüsteemid ja nendega ühendatud tseremooniad, lepitusteenistused ja patuohwid.

Reisides läbi maa, eriti kus katolilu usf walitsemas, kohtame igalpool teedäres pühakujusid, altariisi ja wäärjumalaid. Need austamise esemed teeniwad harilikult selleks, et wäsinud rändajad, kes on ette wõtnud pikki palwerännakuid mõnesse pühasse kohta, wõiksid teedäres peatuda ja kirikuõpetuse järele palwes rahu enda hingele saada. Ja mida paluwad need wäsed rõhutatud inimesed? Mis on nende pikkade palwerännakute põhjus? Kas on see mõne teatud maie waranduse otsimine? On see rikkuse omandada püüdmine? Ei see ei wõi olla põhjusiks. See on üks seemine tung, nälg rahu järele, ihaldus pattu, mis raskelt jüdant loormab, lepitada; saawutada Jumala poolt nõutud õigust; tasuda mõnele kaitsewaimule wõi pühale antud töotust. Need ja sarnased põhjused mõjutawad tuhandeid enda kodu maha jätma pikale, hädaohtude ja raskustega ühendatud reisule minemiseks, millise lõpul tehakse pikki tseremooniaid ja pühitsemissi, et leida kergendust wäsinud patuga loormatud südamele.

See on põhjus, miks muhameedlaste salgad Sahaara hädaohtusid ei kardad, reisides üle liiwase, kuuma, rööwlite poolt kar-detawaks tehtud Aafrika Meffasse, Medinasse ja Jerusalemma; sest iga usklik peab wähemalt ükskord elus neid pühi kohti külastama, kui ta tahab maista taewalike eesõigusi täielikult. See on põhjus miks India ema oma lapse krokodilli ahnetele lõugadele ohwerdab; miks niinimetatud India „püha mees“ oma käwarre kõrgel hoiab, kui see ära kuiwab; mispärast üks teine terawate naeltega warustatud woodis lebab; mispärast tuhanded üliinimlike piinasid kannatawad, et saawutada taewa õnnistust ja rahuldada jüdametunnistuse healt, mis

ei jäta järele inimese peale kaebamast ja teda patuseks süüdistamast.

Ülaltähendatud näitused on ainult mõningad paljudest, mis meie inimkonna usulifest elust oleme wõtnud. Siiski kui mõtleme, et neid usulisi talitusi juba tuhandeid aastaid otfa inimeste poolt kõigis maailmajagudes toimitud, peab meile selgeks saama, et see süütunne inimese peal on lasunud, sellest ajast peale kui esimene inimpaar esimest korda pattu tegi, sellest jaadik kui Issanda healt Eedeni aias kuuldi, mis Nadama ja Gewa nende peidupaigast wälja tultus, kuhu nemad olid põgenenud, kui jüdametunnistus neid esimest korda noomis.

Sellest päewast alates on inimkonnal selle küsimusega tegemist olnud; aasta aastalt kuhjub patu loorem selle maa peal, ja miljonid warisewad hauda ilma et leida wastust enda jüdame kartliku küsimusele ja ootamisele. Et see nii olla ei tarwitse, jeda näeme wäga selgeste pühast Kirjast. Sest samal päewal, kui esimene inimpaar pattu tegi, ilmutas Issand neile lunastusplaani. Tema töötas neile „naese seemne“ (1. Moos. 3, 15), mis pidi tooma inimkonnale lunastaja sellest ajast on see töötus kõikide kõikide nende troostisõnaks saanud, kes usus selle Messia, selle seemne järele wälja waatasid, tema peale oma lootust pannes, et saawutada temas peasemist patufoormast. Aga see ülaltähendatud töötus ei ole ainus, misjulgust heal piibliraamatul wäsinud reisi-jale pakkuda on, sest punase joonena jookseb terwest sõnast läbi tõde peastwast Õnnistegijast, ja, elawa allikana kuiwanud maal, wuliseb ta karastawalt, kosutades wäsinud hinge, kui „õigus, mis Jumala ees maksab“, paljude elus, kes sellest jdest joowad, õiguse jõgedeks jaab ja nemad Jeesuses Kristuses õnnistust ja lunastust leiawad, mida ükski palwerännak, enesepiinamine ega mingi muu tegu teostada ei wõi. Et jeda õige selgesti mõista, waadagem lorraks pisut sellesse aulisesse piibliraamatusse, wõib olla paistab ka meile mõni walgusekiir pimedal tunnil.

Room. 1, 16. 17. Jalmides on meil kirjakohht, misjulgust wõime pidada tooniandwaks sellel alal. Nendes jalmides räägitakse õigusest, mis Jumala ees maksab, ja et jeda õigust Jeesuse Kristuse ewangeeliumis leida on „usust usku“. Nendes jalmides leiame

tähtsad sõnad: „Aga kes usust õige on, peab elama“. Need sõnad on paljude tuhandete otsekoheste kristlaste usureeglisk, hüüdsõnaks saanud, kes leiavad armuõpetuses ainust peafemiist patukoorma alt. Uurides neid salme ühenduses terve Rooma raamatuga, leiame, et ewangeelium Kristusest on terve epistli põhiteema, nimelt näidatakse selles selgesti, kuidas meie seda usudigust võime saada.

Sõnad 17. salmi viimases osas esinevad weel Kal. 3, 11. salmis, kus nad eriti juhiwad tähelepanu usule Jeesusesse kui õndsakstegewasse, patte andeksandwasse Wabemeheks. Uurides seda ühendust, leiame, et see usk ei ole niisugune, mis on tegewusetu, omakasuline wõi kangekaelne, waid „usk, mis armastuse läbi tegew on“. Selleks on inimese poolt tarwis, et ta oma tahtmise täitsa Jsa tahtmise alla heidab ja siis Paulusega hüüab: „Ma elan, ei mitte enam mina, waid Kristus elab minu sees, ja mis ma nüüd elan lihas, seda elan ma usus Jumala Poja sisse, kes mind on armastanud ja iseennast minu eest ära annud“. Kal. 2. 20. Selles mõttes korratakse ka sõnu: „Aga kes usust õige, see peab elama“ Cebr. 10, 38. salmis, toonitades eriti sõna „elama“. Uurides Cebreraamatut, leiame, et Jeesuse Kristuse elu

selle põhimõtte on, ja et meil siin rida usufangelasi esinewad, kelle elus Jeesuse iseloom wastu peegeldus. Ja, siin Cebr. 11, 1. salmis on meil kõige parem usufelatus, ja terwes raamatus juhitaakse tähelepanu usuelule siin maal kui elu algusele, missugust meie Jeesusega terwes igawikus saame elama, peale seda kui oleme ülestõusmise läbe uuesti sündinud.

Kui meie nüüd need wähesed kirjakohad ühendame ja nende kokkuvõimust täpselt waatleme, siis on meil alus, missugusele iga inimene rahulikult enda usu wõib rajada. Patusi kustumise, wõi „õiguse, mis Jumala ees maksab“ saawutame seega usu läbi ristilöödud Jeesusesse, keda juba meie esimestele wanematele Paradiisis oli tootatud. Teod, mis siis järgnewad, ei ole enesedõiguse teod, waid patust wabanenud südame teod, mis armastuse läbi tegew ja oma tänumeest awaldata. Niisuguse hinge elu ei ole siis mitte enam omaenese mina ülistamine, waid meie õnnistegija Jeesuse Kristuse elu wastupeegeldus, kes selle hinge wastuwaidlematalt enda walituse alla saanud ja kellel ka wäge on meid kord üles äratada, et meie temaga uues elus wõime walitseda ühest igawikust teise.

B. G. Bröckel.

Kristlik elu oma tõelikus kujus

Tõeline kristlik elu, nagu ta Uues Testamendis kirjeldatud, märgib end järgmiste punktide läbi:

1. See on üks elu Kristuses. Ta on meie elu. „Ma elan, aga mitte enam mina, waid Kristus elab minu sees“. Meie oleme kõiges temast ärarippuwad. Kõik, mis meil on teostada, teeme tema läbi, kes meid tugewaks teeb. Tema on kõigeiks sellele, kes temale kuuluwad.

2. Kristlik elu on elu Waimus. Tema pitseerib ja hoiab ülal seda elu; ta on selle olemine ja tõukejõud. Meie „elame Waimus“ ja „läime waimus“. Kõik hea, mis meis teoneb, on waimu wiik. Meid walgestatatakse, finnitatakse, täidetatakse Waimu poolt ja manitsetatakse teda mitte kurwastada wõi kustutada.

3. Kristlik elu on üks ülestõusmise elu. Usklik Jeesuses on wanale patuelule surnud. See mitte ainult ei ole wana elu

muutmine wõi parandamine, waid üks hoopis uus elu sünitati inimesesse, kes on end ära annud Kristusele. Jeesus ja usklik on üheks saanud. Seda mõistawad ainult need, kes tunnewad enda kogemuse põhjal seda ühendust, seda ühtlust õnnistegijaga.

4. Kristlik elu on wäljaastumine maailmast ja patust. Liha oma ihaldamiste ja himudega on risti löödud. See sünnib uue inimese alalise ülewaatuse all, wana inimese wõi liha kõige armsamate soowide ja naudingute järjekindla häwitamise teel. „Maailm on minule risti löödud ja mina maailmale“, kirjutab Paulus. Tõeline, aus, täielik kristlane otjib mis ülewal on, mitte mis maa peal on. Tema seltskond on wainulik: Jsa, Poeg ja Waim ühes lunastatud perekonnaga maa peal, Jeesuse werega kallilt ostetud ja saadana wõimust wabastatud Jsa lapsed. Tema mõtted on kodu taewasel isamaal oma waranduse juures; siin maailmas tunneb ta.

end wõõrana, kes wiibib rännakul tõeliku lodumaa poole.

5. Kristlik elu on wõitluseelu. Wõitlus liha vastu, misugusel waimule wastupidised ihaldused; wõitlus würestide ja wägewate, nimelt maailma walitsejate vastu, kes walitsewad selle maailma piimeduses, kurjade waimude vastu taewa all, kes meid igast küljest ahastawad, nii et nende tornijooks mõnikord hirmsaks saab.

Rahjaks ei tunne mõned niinimetatud kristlased midagi niisugustest wõitlustest, sest et nemad, ilma et jeda teaksid, wahipostil magama uinunud ja wangi wõetud leiguse

ja laiskuse kõitesse, kus neil enesestmõistetawalt puudub iga wõimalus wõitlemiseks.

Täielikud sõjariistad (Ewef. 6) on walmis igaihe jaoks, kes neid tahab kasutada; ja würest Immanueli werega fastetud lipu all on wõit kindel.

6. Kristlik elu on Kristuse tagasituleku ja aulise ülestõusmise igatsamise ja ootamise elu. Meie ootame õndsas lootuses oma Õnnistegija aulist ilmumist. Meie ajame eesmärki taga ja püüame saawutada wõidupalka, mida Jeesus Kristus on meile tallele pannud.

Armas lugeja, kas ja elad tõelist kristlikku elu?
A. D. D.

Meie arstlised tööliselised Wenesse minekul

W. K. Iking.

Meie arstline saatkond, kuhu kuuluvad järgmised liikmed: dr. C. Klepzig ühes abi-kaasaga, dr. Paul Schmid ja halastaja õde Toni Martin, lahkusid Stettinist 27. juunil aurikul „Oberbürgermeister Haken“ Leninigradi (Peterburki). Kaunikene kogu meie wendi kahest kogudusest Stettinis olid jadamasillale koku tulnud neid jumalaga jätma, lauldes mitmed laulud nende ärasõidul. See oli mälestusriikas päew, misugune märgib loodetawasti uue ajajärgu alguse ühenduses meie tööga Wenes. Meie wennad sõidawad Moskwa ja sealt lõuna-hommiku suunas Saratowi. Siin, Wolga teisel pool kaldal, asub Pokrowsk, nüüdse Wolgajõe asuwate sakslaste autonoomse wabariigi pealinn. Peale walitsuswõimude külastamist saadab Wolga konwerentsi eesfeisja wanem wend E. A. Reiffschneider neid 50 wersta mööda jõge ülespoole Marystadt'i, s. o. Karl Marks'i linna, nende reisu lõppsihile.

Seda linna tunti warem Katharinenstadt'i nime all, nõndanimetatud Wene keiserinna Katarina II. järele, kes walitses 1762—1796, olles esimene Saksa printsess Wene troonil. Tänu tema manifestile, misugune wälja anti 1762—63, julgustati suur hulk sakslasi wälja rändama ja asuma Wolga alumisel jooksul asuwaisse maakondadesse. Sellest ajast peale on nemad asutanud palju asundusi, misugused hiljuti moodustati wabariigiks, mis koosneb neljateistkümnest administratiiv kantonist (walitsuskonnast) umbes 560.000 elanikuga, nendest 100.000 wenelast. Suwitaw õn tähendada, et meie arstid sõitjid Marystadt-Katharinenstadt'i asu-

tamise aastapäewal, misugune leidis aset 27. juunil 1766. Temal oli siis 123. hinge ja on sellest ajast kaswanud 12.000-ni, kuna terwes sellenimelises kantonis on 70.000 hinge.

Siin tuleb meie arstline töö organiseerida. Meile on lubatud ruumikas hoone, kuhu mahuwad kaks erilist osakonda kokku 25 woodiga: filmakliinik, misugune hiljuti Krasnojari'st ületoodi, eriteadlase dr. Schäfer'i juhatusel ja nina-, kõrwa ning kurguhaigete kliinik, misugune saab opereeruma meie arsti Klepzig'i juhatusel, keda aitawad õde Klepzig ja õde Martin, kes on olnud warem ühenduses meie tööga Wenes. Hari-likuks kõnelemiswahendiks on Saksa keel.

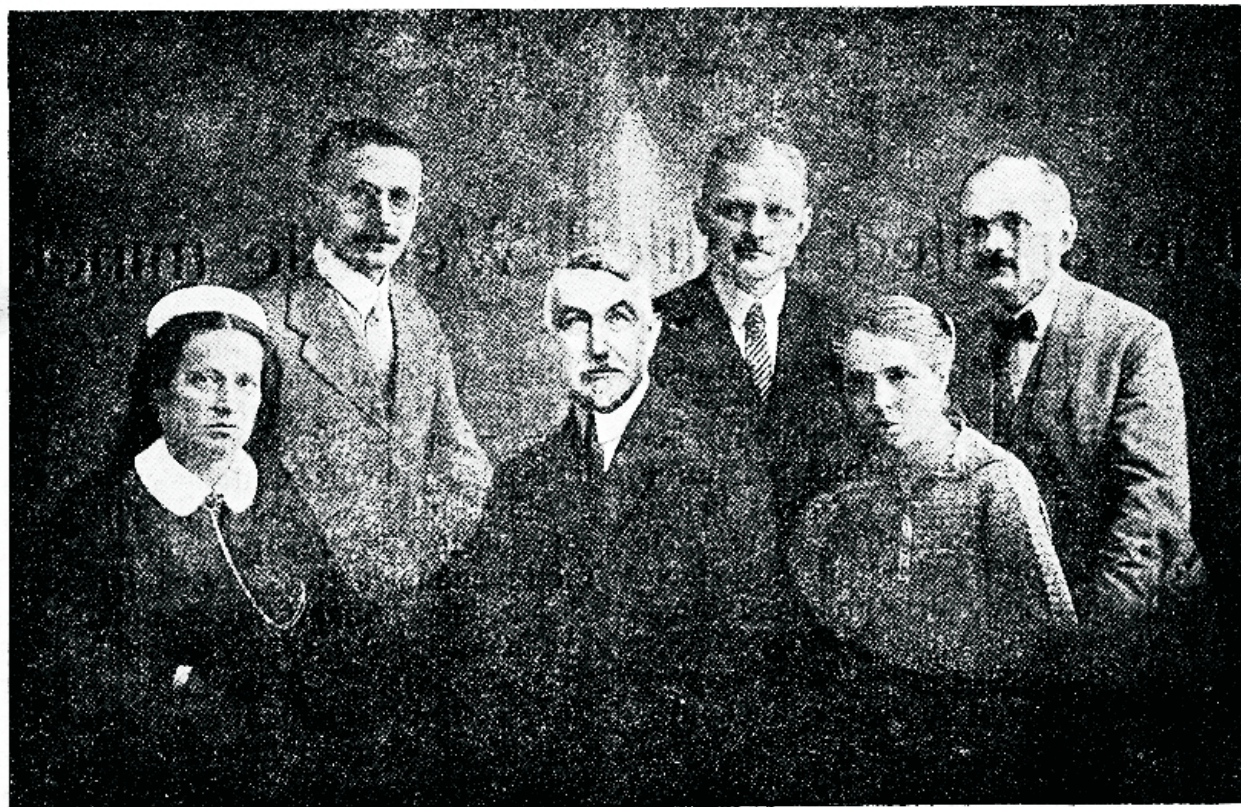
Meie oleme saanud 5000 dol. filmakliiniku transporteerimiseks Marystadt'i ja teist 5000 dol. hooneremondi ja muude algeliste kulude katteks. Meie leping walitsusega festab wiis aastat, misuguse aja kestes peame temale iga aasta maksma 7500 dol. nende kahe osakonna ülalpidamise kulude katteks, lisaks wäljamaalt saadetud meie enda personaali paljadele ja muudele juhustele arstlike abiandmise kuludele meie iseäralikus osakonnas.

Marystadt on tähtis arstline keskpunkt, millisest mitmed teised kontonid ära olenevad ja walitsus kawatseb seda baasi kõwendada. Kawatsetakse käima panna õpекурсу-leid abiandmise üle sünnitamise juures, sest et olukorrad ses suhtes tdesti wiltsjad on. Siin esineb meie juhustele toostöötamiseks ja meie katsume wõimalikult sügiseks üht kogunud ämmaemandat kursustele õpejõuna kindlustada.

Röppenthal'is, mis asub Ruffus'i kontonis, kaugemal lõunapool, tähtsa menoniitide asunduse keskel, on meile pakutud üks hoone ühes sisseseadega arsti ja haigerawitšejanna jaoks. Arwatawasti asub wend Schmid wiimaks sinna elama.

Meie rõõmustame tõesti, et aeg on nüüd lõpuks tulnud, mil võime aidata endi wendi Wenes, kust oleme olnud ära leigatud üle kümne aasta. Nende arw kerfib üle 12.000,

jälle walitsuse korraldused niisugused, et arstlik abiandmine harilikult maksuta sünnib, nimelt terwiseasutustes, kuna kulusid eelarwest awaliku maksustamise näol kaetakse, kust meie loomulikult mingit tulu ei saa, sest kohalikud abiandmisewahendid langevad igapäewastest tarwetest kaugele alla-poolle. Ei ükski opereerimiskawa olnud teostataw ja see on kindlasti kõige praktilisem, sest ta aitab fergendada kannatust, tasanda-



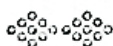
Esimene rida, wafakult paremale poole: Halast. õde Toni Martin, L. R. Conradi, õde Klepzig.
Tagumine rida: Dr. Paul Schmidt, W. E. Ijing, Dr. C. Klepzig.

ja meil puuduwad kõik võimalused, misugused teistes maades olemas. See on jumalik korraldus, et meie võime algada enda arstlike tööga kui kuulutuse „parema läsiwarrega.“ See awab meile tulutoowa koostöötamise waatlusala, misugusel saab jumaliku juhatusel all kaugeleulataw mõju.

Sagedased lõikuseifaldused Wolga-äärseil mail on rahwa waejeks teinud, nii et meil praegusel puhul aineliselt taju oodata ei ole, kuna meie töö suurel määral ligimesearmatuse ja abiandmise alusel toeneb. Siis on

des nii teed hingeõndsusele. See on tähele-pandaw, et meie oleme ainus rahwas töö-poolsest, kellele niisugused võimalused antud.

Meie arstid on teinud tähtsa ohwerduse, loobudes enda eratöödest, et wastata Wene-maa hiiudele. Nad on julgust ammutanud asjaolust, et meie wennad kodumaal neid alati meele tuletawad enda palwetes armu-aijärje ees, olles tahtlikud ka toetama seda tööd, millesse oleme end rakendanud, nii et see osutub edukaks tööks õnnistuse suhtes Wenes.



Noor/oo o/akond

Noorte hingelifest elust

„Poisi tahtmine on tuule tahtmine ja noor/oo mõtted on pikad mõtted“, ütleb kirjaniit. Kes meist tunneb tuult? Ta tuleb, murrab oma nägemata raudse käega tugevaid puud, paneb merewett wahutama, silkitab õrnalt rohelist aasa ja kollast wiljapõldu ning kaob. — Kes teab, kust ta tuli ehk kuhu läheb? Aga kena puu on murtud, mühisew meri on laewa ühes meeskonnaga äraneelanud, rohi on juuri sügavamale ajanud — ja seda kõik on tuul teinud, tuul, mida keegi ei tunne. Oh, kes tunneb noorte mõtteid. Ehk küsime parem: kes tunneb selle järelduissi? Sest noorte mõtted on pikad mõtted. Ja need noorte kawatfused, millede üle meie eile naersime, saavad homme tõsi olema kõige maailmale. Seepärast ütleb wanafõna: „Kel' noorus — sel' tulewik“. Ja see saladus on meile ainult lühikeseks ajaks antud — tulewiku saladus — meile, kelledel noortega tuleb töötada. Saladus, mis Jumala pärralt, wõib olla ka waenlasele wõib kuuluda, kui meie seda hoolega ei kaitse. Igakord kui ma selle üle järele mõtlen, ütlen ma tahtmata. „Wõta kingad jalast, sest paik kus peal sa seisad on püha“. „Nooruseaeg on püha!“ ja weel püham on ülesanne, selle peale mõjuda. Kes julgeks seda ilma Jumalata teha? Meie küll mitte.

Johannes tundis noor/oo hingeelu, sest tema ütles: „Ma kirjutan teile noored mehed, sest teie olete wägewad (tugewad)“. Nooruse aeg on wägewuse aeg. Kehaliku arenemisega tuleb kehaline tugewus. See noormees ei ole weel paha ega toores, kui ta oma sõbrale ettepaneku teeb temaga jõudu katfuda. Kui ta 6. aastane oli sai ta uue luue kingituseks, ta näitas seda igale tuttawaale, nüüd on ta 16 aastane ja ta saab enda Looja käest jõudu mida ta enne ei aimanud. Tingimata püüab ta näidata mida ta wõib. Armastab ta toolitõid, siis ei paku see temale kuigi suurt huwi, kui teine seda nüisama teha wõib. Ta tahab misgit iseäralist teha et näidata mida ta wõib. Uca teda selles taftista!

Ta hakkab arusaama, et ta iseseisew olla wõib. Kui piinlik on see temale, kõik isa ja ema käest wastu wõtta, kui paha on see temale kuulda: „Sa pead seda, ning ei pea seda tegema!“ Tema tunneb et ta mees on ning meestele ei kirjutata ometi kõik ette. Kuid noormees hakkab wastu ning ei kuule sõna. Mitte et ta süüda paha on. Aga see on looduses nõnda, ta püüab näidata et ta tugew on. Tema tahtejõud on nüüd tõeasjaks saanud, ja ta peab seda tarwitama. Ta ei wõi teisiti — nagu lill õitsmist ega lind laulmist ei lõpeta. Jumal on teda seda wiisi loonud.

Õnnelik on see noorte kaswataja, kes teab et noori wõib juhtida, aga mitte sunnida. Tihti ei lase ta ennast juhtida ja kui ta wanema üleolekule alla peab andma — siis häda tagajärjedele. Minult igawik wõib lahjud ülesarwata. Ja see jõud, see energia — kui meie aga oskafime seda õigeste roobastesse juhtida, kui palju wõiks seeläbi Issandale tehtud saada.

Noormees on kangelas-austaja ning tema õde nüisama. Jah, meie teame weel, kuidas meie silmad särasiwad, kui meie kangelastest nagu Alexander Suurest lugefime. Meie mõtlefime: „Kui minulgi see wõimalus oleks sedasama teha!“ Noor/oo-juhataja, sina oled mõnele noor/ooliikmele kangelane. Noor/oojuhataja sa pead julge, auus, truu, mehine, tugew, õrn — ühesõnaga ideaalne inimene olema, sest sa oled ainus kangelane kelle poole igakõiks üle waatab. Aga kui suur on pettumus, kui kangelane ka wäheasjas nooremehe filmis auutu on! Noor/ootööline sa pead kangelane olema. Sind sunnitakse selleks.

Noormees on wainne, aga ta igatseb sõbrade ja arusaamise järele, nagu wana seda ei wõi. Ta on sellega harjunud et teda wäljanaanerdakse ega temast aru ei saada. Sellepärast ei ütle tema sulle mis tema südant koormab. Näita talle et sa teda armastad ja tema awab sulle südame, siis on sul fuldne wõimalus teda juhtida.

Meie ei mõista enda noor/oo tihiti mitte; sest ükskõikne on ainult see, kes haawatud on saanud. Seepärast peame neid

armastama, kuni me neid wõidame. See wõib mõnikord kaua kesta, aga ta on Jumala talituswiis. Seepärast armasta neid!

Noormees ei wõi häämeelega sallida, et sa temale palju kuulutad. Tema on uhke egoist (enesearmataja). Kindlasti teab tema juba ette mida meie temale jutustame, ja milleks temale seda forrata. Ta ei ole ju enam laps, nõnda mõtleb ta. Sääljures ei pea meie unustama et tema õde niisama tunneb kui temagi ehk ta seda küll ei awalda kui ta wend. Milleks siis temale niipalju kuulutada. Meie ei wõida seeläbi misgit. Kui tema seda rääkimist ei kannata, siiski hindab ta kõrgeid ideaale. Wõib mõni mees ehk naine, keda ta hindab, neid ideaale temale rahulikult ja selgelt ettetuua ja selgeks teha et neid temalt kõiki nduab, ei järe ilma mõjuta. Tema hindab ideaale, ja saab neid oma elus tõeks tegema.

Noormees on nüüd leidnud et ta ta loogiliselt mõelda wõib. Enne teadis ta ainult mida wanemad ja õpetajad ütlesid. Nüüd wõib ta ise mõtteid luua. Anna temale ka selleks wõimalust. Mida warem ta iseseiswalt mõtlema õpib, seda tugewam saab ta täiealselt olema. Kuid püüa teda juhtida. Selleks läheb palju aega, kannatust, tarkust, palwet ja kõige rohkem armastustwaja.

Noormees ei ole kindel oma arwamistes. Täna tahab ta arstiks, homme mehhanikeriks saada. Täna arwab ta kõige õnnelikum inimlaste hulgas olewat, homme on ta suures ahastuses. Wõib olla on isa sõna selleks põhjust annud — vähemalt see oli tühi asi, aga tema peale mõjub see väga.

Statistilised aruanded näitawad, et üle 50% enesetapmisi tulewad 17 aastaste juures ette. Noorus tunneb sügawasti, ja meie peame oskama nendele kaastundmist awaldada ja neid aidata. Kiiresti arenew keha pingutab närwe, aga waene laps ehk mees, ei tea kuidas ehk miisparast, kuid igatsetafse kellegi järele kes kaasatunda, aidata wõib. Siin, noorsookaswataja, on sinu koht!

Inglise kirjanik R. Bruns ütleb: „Õsalt saame sellest aru, aga meie ei tea mille wastu me wõitlemine“. Aga kui meie noorus meid mõnikord haawab tegudega: meie ei tea kui suur oli wõitlus nendel seeljuures. ehk kui palju wõitustid nemad saawutasid enne kui nad waenlasele allusid.

Noormees armastab seltskonda. Anna seda temale! — aga ole ettewaatlik misjulgust annad. Tema armastab tütarlaste seltskonda ja ümberpöördukt. Ta ei wõi tei-

siiti; nõnda on Looja teda walmistanud. Tema ei ole seepärast weel halb — ainult loomulik. Ja meie — meie armastame seda weel tänapäew, ja mida oleme teinud kui nooremad olime? Ilma selle seltskonnata on tõsine haridus puudulik. Anna temale seda. Kuid näita neile Jumalakartuses kuidas neid rõõmusid tarwitada. Töö, töö Jumala hääks on meie ülesanne. Ja endid sellele tööle jaoks walmis hoida, on meie kohus. Seepärast ei ole meil aega tühjalt aega wiita. See on patt Jumala wastu, sest iga jõud ja silmapilk on tema päralt. Oh tõsine ja hea noorus-aeg! Noorsugu leiab elus kõige roosilisemaid wärwe rõemule, sest ta kannab neid südames. Jumal on neile seda sisse istutanud. Ja kes julgeks neid sealt kustutada — see oleks patt Jumala wastu.

Noormees on usumõtteline. Ta ei taha tihti seda näidata; sest usuasi saab temale wahest nii pehmena (õrnana) kujutatud, nagu oleks see waid naisterahwastele. Tema aga tahab tugewana osutada. Näita tema kangelast Jeesust. Näita temale, kui wõrd peab ise kangelane olema, et weikese rahwaga Jumala poolel seista! Temast saab siis wiimaks märter sellele tööle hääks.

Kõige aulisem ja kõige raskem kõikidest ülesannetest on meie noorsoo kaswatus. Aga taewa Jumal on meie noorsoojuht, seepärast peame endi töös wõitma.

Clara L. Wigle
ainetel — W. Johanson.

Kus on minu ema waim?

E. R. Taylor. (Särg)

„Sest Taawet ei ole mitte taewa läinud! Toesti, kui kellegi hing on kunagi taewasse läinud, siis Taaweti hing tõesti, sest piibel ütleb, et Taawet oli mees Jumala enese jüdame järele.“

„See näib selgena ja küllalt uskumapanewana, nagu Teie seda seletate,“ tähendas gr. Carson.

„Mina ei taha seda oma arwamise järele seletada, ei sugugi,“ wastas Mary, alandlikult. „Ainult kirjakohtadest tahtsin teile seda näidata.“ Siis, waadates ruttu üles, lühas juure: „Kas olete wäsinud nüüd, proua Carson? Kas paneme piibli korwale selleks puhuks ja loeme teda jälle täna õhtul wõi homme?“

Aga pr. Carson oli asjast väga huwitatud. „Ei, mu kallid, ma tahaksin otse

praegu sellesse küsimusse süveneda," vastas ta ja küsis:

"Millal teie ootate õiglaseid taeva minevat, kui olete kindlad, et nende hinged magavad, selle asemel, et sinna minna surma puhul?"

Mary nägu hõõgus usurõõmus. "Lugege siit," hüüdis ta, lahti lüües 1. Kor. 15, 16—18. Jälle pööras ta 1. Tess. 4, 16 juure, ja kui pr. Carson luges kõikumatu usu armastati kolawaid sõnu: "Sest Issand ise tahab maha tulla taewast . . . ja need, kes Kristuses surunud, peawad üles tõusma," täitunud tema silmad pisarast. Misugune imelik waatepilt saab see oloma!" hüüdis ta. "Ja misugune mõistlik, loogiline waade võtta seda küsimust terwikuna!" Ta asetab piibli tagasi Mary põlvedele. "Kas teate, preili Graham, minus on mõnikord tekkinud mõte: kuidas võivad meie armsad omased olla õnnelikud, isegi taewas, võides näha kõik, mis meile juhtub siin, teada kõik meie ahastust ja olles siiski võimetud meid aitama? Ma olen tihti soovinud mitte teada seda, kui minu armsad lapsed kurvastusse või õnnetusse satuvad peale minu surma."

"Seda ongi Jumal oma armastuses ja halastuses tõesti nii seadnud," vastas Mary. "Asjal on veel teine waatlemiskülg. Kõik ei ela nii, et võimaldada meid uskuma nende taewasse peasemist. Palju rohkem on koostöölase Jumala helduse ja armastusega uskuda, et nemad magavad kohtupäewani kui uskuda, et nemad kannatavad piina põrgutules, nagu paljud jutlustajad tahaksid meid uskuma panna." Ta luges Ap. t. 24, 15: "Õigete ja ülekohtuste surnutte ülestõusmine peab tulema," ja sellele järgnevalt Job. 3, 13—19. "Senna (hauda) jäta- wad hõelad tüli tegemise maha, ja seal hingawad, kes kange töö läbi rammaks läinud," kordas pr. Carson vaikelt.

Lühikese waikimise järele hüüdis ta: "See on kõige haruldasem teoloogia, misugust ma kunagi kuulnud ja kõige loogilisem! Olen tänulik sinu vastu, preili Graham, kui võin seda ütelda, et tulite aitama mind tarbekorral. Teie õpetajate mulle omandama uut usku Jumala armastusse. Ma näen nüüd, et tema läib ümber meiega igal wiisil meie kõige paremaks tuluks. Sakkon nüüd uurima oma piibelt rohkem kui kunagi enne ja katsun ka oma abikaasas selle vastu huwi äratada." Ja pisarfilmil haaras ta Mary käe, töötades oma elu Jumalale pühendada. See kuulutus oli tõepoolest tema südan- t liigutanud.

Lehekülg
Poolik

wendade M. K. ja J. K. lahkel ettepanekul oleme juba nii mõnigi kord nende taludes omi koosolekuid pidanud. Viimane kord, millest ka nüüd kirjutan oli meie noorsoo koosolek pühapäeval, 12. juulil wenna M. K. pool.

Seda päewa saawad meie noored kaua meeles pidema Igaüks meist, wõis läbi elada isiklikult, mis tähendab usk ja lootus, ja ka seda, et Jumal oma laste palweid kuuleb.

Juba paar nädalat tegime ettevalmistusi Puhkuwa noorsoo koosoleku wastu. Wiimasel nädalal olid ilmad wäga head; kogu aeg paistis meeltulendaw päike. Tuli hingamise päew. Homme koosolek Puhkuwas rääkis iga noor rõõmuga Kuid mõned öed raputasid kahtlusega päid öeldes: „Pilwed tulewad, toowad homseks wihma!

Jah tõesti, hingamispäewal oli pilwitus. Waadati kõik „baromeetrid“ läbi nagu: wee pinna alanemine kaewus, ämblikute kahtlane ülewalpidamine jne.; käidi ka mererannas päikese loojaminekut waatamas. Ühesõnaga noored wõisid sell päewal kõiki wanarahwa ilmaettekuulutuste abinõusid tundma õppida. Kuid mis sest kasu. Kõik: wesi kaewus, ämblikud, päike jne. rääkisid selget keelt — homme sadab wihma. Kahtlus löusis suuremaks, kui teatati, et ka Tartu meteoroloogia obserwatoorium kuulutab sedasama

Saabus järgmine päew — pühapäew. Ja mis te mõtlete: teaduse nihästi kui elukogemuste alusel seiswate ilmaettekuulutajatel oli õigus — sadas wihma.

Paistis just kui ei kuuleks Jumal meie palweid. Ma aga weel siiski ei kaotanud usku. Mõllesin, et kui see tarwis on, Jumal wõib oma löö pärast wihma kõrwaldada. Näita aga sina nüüd, mitte enam sõnaga waid teoga, et sa usklik oled. . . „Kõik wõib sündida sellele kes usub,“ ütles Kristus.

Kell oli juba 8. Tunni aja pärast pidi algama reis Puhkuwa, kuna wihma sadas endiselt ja taewas oli üleni pilwes.

Nii kui ikka, enne hommikupalwet, lugesin oma „Hommikuwalwe“ piiblisalmi. Seekord oli Luka 17, 19. Pean ütleva, et kaunis kurwalt ja tähelepanematult libisesid mu silmad üle tunma Jumalasõna . . . korraga peatus mu mõte järgnewate sõnade juures: „tõuse ülesse ja mine . . .“ Ma kordasin seda lauset weel kord — tõuse ülesse ja mine. See kõlas otse kui armastaja Isa suust. Tõesti Jumalasõna on weel tänapäew

Lehekülge
poolik

nii kui ap. Paulus ütleb „elaw.“ Ma tänasin Jumalat omas palwes selle juhatus eest ja mõllesin, et kella neljaks (noorsoo koosoleku algus) võib veel palju sündida

Meid, N.-Jõesuust minejaid, oli 7 noort ja üks wana. Narwast pidid teised tulema teist, pikemat teed mööda. Olime nende pärast mures: kas nad wiimaga tulewad? Kuid meie noorsoo juhataja arwas, et kuigi nad ei tule suudame koosoleku oma koosseisuga ikagi ära pidada.

Teel olid noored kaunis lõbusas meeleolus — arwatawasti lugesid nad kõik seda „Hommi kuwalwe“ piiblisalmi...

Umbes paari tunni pärast olime juba kohal. Hoopis suureks üllatuseks oli meile see, kui nägime Narwast tulnud noori meid kaugelt terwitamas. Nad olid juba hingamispäewa õhtuks sinna tulnud. Kokkusaamise rõõm oli suur. Kohe asusime lauluharjutusele. Peale selle olid väljas mitmesugused mängud, millest elawalt osa wõeti. Iim oli aga ikka endine, taewas oli hall ja murelik just nii, kui meie südamedki. Wiim aga jäi järgi. Warsti tuli aeg, millal pidime mõtlema oma noorsoo koosoleku peale.

Taewas, mille poole meie läna wist kõige rohkem waatasime, hakkas nüüd lääne poolt selguma. Kord ilmus isegi päike, waatas lahkest meie peale ja kadus jällegi pilwetesse. See andis meile uut lootust. Osa noori läks külla inimesi koosolekule kokku kutsuma; teine osa jäi koosoleku platsi korraldama (koosolek pidi olema maja ees, wärskes õhus). Tähepanelikult ilmus päike uuesti, kuid ka seekord ainult mõneks minutiks ja kadus peagi pilwetesse. Alles siis, kui meil töö walmis pingid ja lauad koha peal ja külalised kutsutud, ilmus ta omas täies hiilguses. Nüüd wõisime oma lühikest, kuid sügawat „Hommi kupalwe“ piiblisalmi teist poolt läbielada — „sinu usk on sind aidanud.“ Jah tõesti, kui see tarwis ja lähtis on, siis „võib kõik sellele sündida kes usub.“ Ma mõllesin ka selle üle kui tihti ütleb meile Jumal: „Tõuse ülesse ja mine“ ja kui tihti kardame meie minna. Wiimane asjaolu ongi üks parematest abinõudest, mis meie nõrga usulaima kaswu takistuseks on. Meie ei wõi iialgi, waatamata oma usu peale, Jumalaimesi enese juures näha, kui meie ise ei astu samme oma eessihi poole. Paulus ütleb, et meil peab olema „usu legu.“

Kell hakkas warsti 4 saama. Inimesi oli wäga vähe. Meie seas tõusis uus mure — mis teha?... Kuid wana w. K. rahustas meid

õeldes, et see olla ju maa mood: kui mitte rohkem siis vähemlat pool tundi hiljaks jääda. Ja nü ta oligi; koosolak algas 3/4 5. Selleks ajaks tuli meie plats inimesi täis. Koosoleku awas laulu ja palwega w. E. Eller. Peale koorilaulu kõneles nimetatud wend meie tänast läbielu Luuka 17, 19 põhjal. Sellele järgnesid laulud ja mitmesugused muud ettekanded. Kuulati üsna hoolega, seda lunnistasid kuulajate tähepanelikud näod.

Peale koosoleku palusid puhkuwalased meid lähemas tulewikus neid jällegi külastada. Jumalagajätmiseks laulis koor veel paar laulu, mida kuulajate poolt kiidu- ja tänuawaldustega wastu wõeti.

Kokkuwõttes wõiks ütelda, et see päew oli meile kõigepealt heaks õpetükiks ja ka rõõmupäewaks. Wõisime rohkem kui iial enne tunda jumalikkude armastust ja hoolekannet meie wastu ning wiibides looduses tõsisist rõõmu maista.

Teel koju poole olid kõik rõõmsad ja Jumalale tänulikud, et Ta neid noores põlwes enese tundmisele kutsunud ja et neil jällegi kord wõimalus oli olnud sest „millest süda täis“ ka suuga teistele jutustada.

Ärgem wäsigem iialgi seda tegemast!
Lepp.

Adolfi palwe

Wäike Adolf oli 11 aastane, kui tal õnnetus juhtus, mille tõttu ta õige ruttu pidi lõigatud saama, Haigemajas, kuhu ta wiidi, ütles arst talle, et see saab suur lõikus olema ja tema läheb elu wõi surmale wastu.

Lõikusetoas oli hulk noori arste ja haigerawitsejaid kokku tulnud, kes osawa arsti tööd talitsid pealt waadata. Wäike haige sai sisse toodud ja toolile asetatud. Ta waatas enese ümber ja siis ütles ta aralt midagi, sealjuures isandate peale waadates: „Tahab ehk wähest keegi minu eest palwetada?“ Üks silmapilk walitses täieline waikus. Kui keegi selleks soowi ei awaldanud, põlwitas wäike ise ja ütles: „Armas Önnistegija, mina olen waid waene wäikene poiss, aga ma tahan nii häa meelega sinu jaoks elada. Aita sina sellepärast, armas Jeesus, armast doktorit, et temal kõik hästi korda läheks, aamen!“ Peale selle istus pois jälle rähulikult toolile.

Kuulus arst seisis wiivitades kohal. Kõik märkasid, et ta liigutatud ja rahutu oli. Tema õpilased silmitsesid teda imestanult; keegi ei olnud näinud oma ülemat sarnase

ärewuse sees. Kuidas pidi küll see löikus minema? Aga kui arst selle uimastuse sees jälle väikese haige liikuwate huulte peale waatas, tuli talle korraga imelik rahu. Kui ta siis noa wõttis, teadis ta kindlasti, et Adolffi palwe kuulnud oli. Ta tundis üliwõimu wäge ja abi. Rahulikult ja osawalt juhtis ta nuga. Poisi elu rippus, nagu öeldakse niidi otsas, aga arst ei katkestanud seda niiti.

Järgmisel hommikul seisis arst jälle väikese Adolffi woodi ees: „Nüüd,“ ütles ta sõbralikult naerdes, „Onnistegija on eile tõesti sinu palwet kuulnud!“

„Ma teadsin, et ta seda tegema saab,“ wastas Adolf rõõmsalt. Siis waatas ta kurbalt enese ette enne kui edasi rääkis: „Ja Teie, härra doktor, olite ka wäga hea minu wastu. Mul ei ole aga tõesti midagi, mida ma Teile sõbralikkuse ja wäewa eest anda wõiks.“ Arst surus naeratades väikest kätt ja ei wastanud midagi. Siis ütles väike poiss häkilt: „Aga siiski, ma wõin omeli midagi Teie jaoks teha; ma tahan Teie eest paluda, see on ka midagi, eks ole tõsi?“ Pisar-silmil ütles doktor: „Jumalat tunda on parem kui raha ja ükski muu and; mina tarwitan sarnase väikese poisi palwet.“

Saksa keelest A. Nuka.

Milly pahandused

„Sa armas aegl“ öhkas Milly, kui ta ühel hingamispäewa hommikul ülesärkas.

„Mis puudub sul, Milly?“ küsis ema, väikse tusase näo pääle waadates.

„Ah, see on hirmus!“ wastas laps nuttes, „wõin tuhanda ja miljoni asja üle pahandada“.

„Aga Milly, täna on hingamispäewa hommik? küsis ema imestanult.

„Ja, just täna“, oli Milly wastus.

„Kui sa riidelanud oled, siis tule elutappa“, ütles ema sellepääle.

„Weel enne hommiku-sööki?“ küsis Milly pooltgeda häälega.

„Ei“, wastas ema naerdes, „sa wõid ära süüa, aga siis tahan ma küll, et sa mulle midagi teed“.

Söögi ajal mõtles Milly selle üle, mis see küll wõib olla, mida ta hingamispäewa hommikul emale tegema peab, aga et ta

tusane oli, ei küsinud ta ka selle üle järele.

Kohe pääle söögi läks ta niimasa pahaselt, nagu ta ülestõusnud oli, elutappa. Ema istus loas, paber ja pliats käes.

„See on häa, et sa tuled, mu laps,“ ütles ta, „nüüd tahan ma häa meelega, et sa mulle vähemalt tuhat asja, mis sind hommikul pahandasid, siia üles lähendad.“

„Ema, sa tahad mind ainult välja naerda,“ wastas Milly, „aga ma saan sulle kohe kümme välja kirjutama.“

„Hääl“ ütles ema, „alga pääle.“

1. Täna on hirmus külm ja sadune, ma ei saa aias mängida.

2. Martha on ära sõitnud, ja nüüd pean ma hingamispäewa koolis Elleni kõrwale istuma.

3. Kui nii edasi sajab, siis ei saa onu Oskar täna päälelõunat meile wõõrsile tulla.

4. — — —

Milly jäi pliatsit silmitsema ja mõtles pisut järele.

„See on kõik, mis mulle praegu meelde tuleb,“ ütles ta muigates,

„Sellest on ka juba küllalt“ wastas ema. „Ma tahan seda sedelit paar päewa alati hoida. Seame ennast hingamispäewa kooli minekuks walms.“

Pääle lõunat oli sadu üle jäänud ja armas päike paistis nii suure kuumusega, et peagi oli kõik teed kuiwad ja kui Milly ja ema aknast välja waatasid, nägid onu Oskarit tulema ja läksid ühes temaga jalutuskäigule.

Kui Milly õhtul selle päewa üle järele mõtles, ütles ta: „Ema, ma mõtlesin, et ma ei saa üldse Ellenit sallida, aga täna oli ta nii sõbralik, et ma Marthat sugugi ei igatsenud“.

„Kus on siis need tuhanded ja miljoni asjad, mille üle sa päew otsa pidid pahane olema?“ küsis ema imestanult.

„Ah ema, rebi see sedel puruks, see asi ei olnud koguni ni paha kui ma mõtlesin“.

„Sa wõid sellest õppida, mu armas laps“, wastas ema, „et sul kunagi ei tarwitse nende asjade üle nuriseda, mis alles tulewikus seisawad. Esiteks oota ja waata, kas kõik nii hirmus olema saab, ja sa saad alati tundma, et see koguni nli must ja pime ei ole, kuidas sa seda enesele ette oled seadnud“.

Saksakeelest A. N.